

## **TSA MORAORAO TJENA TSE MABAPI LE DIKGULO TSA PITSAPEDI**

**Tshwane, 19 Pudungwana 2024** - Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di lakatsa ho tsebisa ka paloyohle ya dipalo tsa morao tjena tse mabapi le ditaelo tsa lekgetho tse fumanweng ho tswa Molemong wa Kgulo ya Dipolokelo wa mokgwatshebetso wa pitsapedi. Haesale hoba o qale, SARS e hlokometse hore ho bile le ho nyoloha ho makatsang le o tsepameng wa dikopo tsa ditaelo tsa lekgetho, sena e ka nna ya ba letshwao la diphephetso tsa ikonomi tse tjamelaneng le malapa.

Ho tloha ka 18 Pudungwana 2024, ke dikopo tsa taelo ya lekgetho tse 2,153,942 tse amohetsweng mme ke paloyohle ya ditaelo tse 1,914, 306 tse ntshitsweng tseo boleng ba tsona e leng sekolokoto sa R35 052 572 876.62.

Phapang pakeng tsa dikopo tsa ditaelo le ditaelo tse ntshitsweng di shebahala tjena:

- Dikopo tse 169 509 di ile tsa hanwa ka lebaka la mabaka a fapaneng, mme ona a akga ka hare ho hloleha ha mekgwatshebetso ya botsamaisi ba matlole ho isa ho dinomoro tse fosahetseng tsa boitsebiso, dinomoro tse fosahetseng tsa lekgetho, jwalojwalo.
- Ke ditaelo tse 41 523 tse ileng tsa hanwa ka lebaka la matlole a neng a sa lekana, dikhoutu tse fosahetseng, jwalojwalo.
- Ke ditaelo tse 28 525 tse ileng tsa hlakolwa ke balefalekgetho ba ileng ba fetola mehopolo ya bona.

Ho bapa le maikemisetso a SARS a hore balefalekgetho ba sebedise dikanale tsa rona tsa dijithale, SARS e thabela ho tsebisa hore khalkhuleitha ya rona e akanyang ya WhatsApp e ile ya sebediswa makgetlo a 53,693 haesale motjha ona o qala ho sebetsa. Khalkhuleitha e akanyang e websaeteng ya SARS, eo e leng karolo ya mokgwatshebetso wa rona o bitswang *SARS Online Query System*, yona e sebedisitswe makgetlo a 850 375. SARS e boetse ya amohela dipotso tse 102 839 ka tsela ya dikanale tsa tshebediso ya lentswe, mmoho le diketelo tse 17 627 makaleng. Kanale ya USSD e ile ya fumana palo e nngwe ya 66 048.

Ho ya ka metheo le makgabane a rona a SARS a ka hara maikemisetso a rona a mawala, re fana ka tlhakisetso le tiisetso ho balefalekgetho mabapi le merero ya bona ya lekgetho le ho ba nolofaletsa le ho etsa hore boikobelo ba bona ba tefo ya lekgetho e be ntho e thellang feela. Tabeng ena, balefalekgetho ba kgothaletswa ho tswela pele ho sebedisa dikanale tsena tsa dijithale, tse bonolo le tse sebedisehang ha bonolo. Ka ho sebedisa dikanale tsena ho bolela hore balefalekgetho ha ba hloke ho tloha malapeng a bona kapa mesebetsing ya bona ho ya ema meleng a ba hlokisang seriti.

Mosebetsi ona o entsweng ke SARS ho fihlela jwale ke ka lebaka la tshebedisano e ntle e pakeng tsa yona le botsamaisi ba ditheo tsa matlole a peho ya meja fatshe. SARS e lakatsa ho leboha ditheo tsena ka tshebedisano ya tsona le tema ya bohlokwa eo di e kgathang lepatlelong lena la tsa lekgetho mme ke boprofeshenale ba bona bo dumelletse SARS ho kgatha tema ya yona ka ho phethahala le ho ntsha ditaelo tsa lekgetho ka potlako.

Khomishenara Edward Kieswetter o lemositse balefalekgetho ho qoba diketso dife kapa dife tse ka bang tsa bonokwane mme a toboketsa bohlokwa ba ho sebedisa dinomoro tse nepahetseng tsa boitsebiso le tsa lekgetho ha ho etswa kopo ya molemo ona. SARS e kgothaletsa boikobelo ba tefo ya lekgetho ka boithaopi, mme ho tshehetsa sena, e fana ka boikgethelo bo batsi ba dikgokahanyo websaeteng ya SARS ho fihlella sepheo sena.

Ho fumana lesedi le fetang lena, ka kopo ikopanye le SARS ho [SARSMedia@sars.gov.za](mailto:SARSMedia@sars.gov.za)